

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

Список використаних джерел:

1. Аванесова Н.Е., *Вансассуранс* як форма співпраці страхових компаній та банківських установ. *Вісник національного технічного університету «ХПІ»*, 45, 2018. С. 3–9.
2. Лилик О. Г., *Вансассуранс* та перспективи його розвитку в Україні. *Вісник НБУ*, 2, 2017. С. 32–37.
3. Макаренко Ю. П., Покотило К.В. *Теоретичні аспекти взаємодії банків та страхових компаній. Економіка та держава*, № 9, 2016. С. 67–70.
4. Клапків Ю. В. *Банкострахування: нові виклики та можливості. Страхова справа*. 2018, № 3. С.55-59.

УДК 657

В.П. ОЛЕКСІВ

здобувач ОС «Бакалавр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

В.М. ГОЛОВАЧКО

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

НАРАХУВАННЯ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ВИПЛАТА ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В ПЕРІОД КАРАНТИНУ

Під час пандемії COVID-19 постраждали не тільки люди, а й підприємства, тому що велика кількість з них не може нормально функціонувати через карантинні умови. На момент пандемії виникла спірна ситуація, адже з однієї сторони є роботодавці, які зазнають збитків або ж, взагалі, не отримують прибутку, а з іншої працівники, які хочуть отримувати заробітну плату.

На сьогоднішній день багато науковців досліджують питання заробітної плати, проблему її організації та нормативно-правового забезпечення, документування та оподаткування розрахунків з оплати праці. Серед науковців, які приділяють особливу увагу дослідженням оподаткуванню заробітної плати в останні роки є В. М. Головачко, О. В. Гребенікова, Й.Я Даньків, Н.С. Ліба, Д. В. Максименко, М. В. Реслер, О. В. Шляга, К. І. Шишкіна та інші.

Можна виділити, три варіанти роботи під час пандемії:

- 1) Через карантинні умови роботи немає взагалі (обмеження на пересування громадян, відсутність попиту, заборона масових зібрань);
- 2) Робота є, але підприємство вимушено скорочувати свої витрати;
- 3) Робота є та підприємство працює і надалі майже без змін.

Розглянемо перший варіант. Підприємство не має змоги продовжувати вести господарську діяльність, через що вимушено відправляти працівників на оплатні та безоплатні відпустки або оформлювати простій. Де простій - це зупинення роботи, викликане відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідворотною силою або іншими обставинами [1] (стаття 34 КЗпП України) Щодо безоплатних відпускних було введено нові норми, де неоплачувана відпустка за угодою між працівником та роботодавцем надається за сімейним станом строком не більше 15 днів на календарний рік або відпустка може бути надана на весь час карантину. Також є варіант при якому підприємство може припинити свою діяльність, якщо буде не в змозі «пережити» пандемію, або навіть банально буде не вигідно перекочувати карантин. В такому разі буде оформлюватися припинення підприємницької діяльності після виплати остання заробітна плата.

Другий варіант. В період пандемії та введення певних обмежень під час карантину, підприємство має змогу повністю або частково продовжувати свою діяльність, а отже отримувати дохід. Основна різниця між другим і третім варіантом розвитку подій полягає у застосуванні певних мір для зменшення витратної частини через не змогу продовжувати свою діяльність у попередніх масштабах. Основними методами зменшення витратної частини ті самі відпустки та в деяких випадках простої, які повинні виплачуватися в розмірі не менше ніж дві третіх від основної заробітної плати без урахування надбавок, премій тощо. За зверненням роботодавця, частково, цю суму відшкодовує Державна служба зайнятості.

І третій варіант представляє собою ніщо інше, як продовження роботи підприємства за карантинних умов без значних скорочення фактично працюючих в даний момент працівників. Одним із небагатьох таких способів є робота вдома, яка є дозволеною при подачі подачі роботодавцеві працівником письмової заяви про те, що останній, має належні умови для виконання роботи вдома. За роботу вдома працівник отримує ту ж оплату, що і при роботі на робочому місці. Можлива виплата компенсації за використання інструментів та механізмів.

Оподаткування в період пандемії не зазнало ніяких змін, тільки слід зауважити що нарахувань на заробітну плату не буде за її відсутності, адже якщо працівник буде у безоплатній відпустці цілий календарний місяць, в якому у нього нема жодної робочої години, то в нього нема і зарплати, а отже нема й нарахувань. У випадку, коли працівник працює і йому нараховують заробітну плату, то і податки з неї сплачувати буде обов'язковим як і зазвичай.

Заробітна плата - це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

У статті 115 КЗпП чітко вказано, що заробітна плата повинна виплачуватись регулярно, не менше двох разів на місяць, у робочі дні, з проміжками не більше шістнадцяти днів та не пізніше семи календарних днів після періоду, за який робиться виплата заробітної плати. У випадку, коли день виплати заробітної плати припадає на вихідний чи державне свято то вона повинна бути виплачена завчасно.

Також, заборгованість роботодавця перед працівником із заробітної плати є сумою не виплаченої своєчасно заробітної плати всім групам працівників підприємства де ті працюють. Такими працівниками є усі штатні працівники, працівники які не числяться у штаті, але виконують роботу, наприклад сумісники чи робота за договором та працівники які вже не числяться працюючими на підприємстві (звільнені). Заборгованість по заробітній платі є сума грошових коштів, без обов'язкових утримань, яку роботодавець не виплатив у тому місяці в який вона повинна була бути виплаченою. Слід доповнити, що невивплата заробітної плати у строки, чітко вказані в «Ст. 115 КЗпП» може стати причиною адміністративної або навіть кримінальної відповідальності.

При виникненні ситуації, коли роботодавець не виплачує нараховану заробітну плату працівнику, потрібно перш за все звернутися із заявою до керівництва про виплату заборгованості по заробітній платі. Можливий випадок коли ця задержка на підприємстві викликана зовнішніми чи внутрішніми факторами, що зумовлюють неможливість виплати заробітної плати, тому перший крок - переговори. Якщо такі переговори не принесли бажаних результатів, то наступним кроком буде звернутися до профспілки, якщо така є, якщо такої нема, то відразу до комісії по трудовим спорам. Остання, крайня міра на яку може піти працівник, - звернення до суду

Під час карантину, працівник також отримав можливість отримати зарплатні кошти на свою особисту картку. Для цього потрібно написати заяву на ім'я директора з проханням перерахувати заробітну плату після сплати податків і зборів за такими реквізитами:

- 1) Назва банку;

- 2) ІВАН код картки;
- 3) Призначення платежу;
- 4) ПІБ отримувача;
- 5) Податковий номер.

Отже, можна зробити висновок, що під час карантинних умов в Україні було введено низку правок і доповнень, що дало змогу зареєстрованим працівникам бути впевненим у виплаті та нарахуванні заробітної плати під час пандемії, а як наслідок банально мати змогу купити продукти харчування.

Список використаних джерел:

1. Головачко В. М. Особливості нарахування та утримання із заробітної плати / В. М. Головачко, М. В. Житко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Мукачево: Карпатська вежа, 2016. – №20 (15). – С.327-335. – [Журнал проіндексовано] [Scopernicus] [РИНЦ].
2. Максименко Д. В. Тенденції зростання заробітної плати / В. М. Головачко, Д. В. Максименко, Т. М. Перевузок // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія "Економічні науки": наукове фахове видання. – Київ, 2017. – №6(6). – С.50-52. – [Копія] [Журнал проіндексовано] [Cosmos Impact Factor] [Фахове видання].
3. Ліба Н. С. Підходи до сутності заробітної плати / Н. С. Ліба, О. О. Королович, Я. В. Голубка, Б. К. Кіш // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Карпатська вежа, 2017. – №Випуск 22 (17). – С.288-293. – [Журнал проіндексовано] [Scopernicus] [РИНЦ].
4. Турок Я. М. Заробітна плата як основна форма стимулювання праці / Я. М. Турок, В. М. Головачко // Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю [Електронний ресурс] : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Мукачево, 28 жовтня 2020р.) / гол.ред. М.В. Реслер. – Мукачево: МДУ, 2020. – С.68-72.

УДК 657

Б.Б. ПАВЛЮХ
здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
В.М. ГОЛОВАЧКО
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

**ОПОДАТКУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА ТА
БУДІВЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ**

Для інвесторів, що вкладають свої ресурси в будівельну промисловість, незавершене виробництво представляє проблеми, але більшого негативу воно несе для тих громадян, що вкладали свої збереження або запозичені кошти у майбутнє житло, яке не було добудоване в зазначений час. Недобудова можлива через різні обставини, серед яких і економічна криза в Україні, але найчастіше це недобросовісні забудовники, що мають на меті використовувати кошти не лише за назначеною ціллю.

Питання оподаткування об'єктів незавершеного будівництва займалися дослідники, зокрема І.І. Бабінім, Р.О. Гаврилюк, В.М. Головачко, О.О. Дмитрик, Л.М. Касьяненко, М.П. Кучерявенком, М. Скаржинський, Г.Р. Мацюк, О.А. Музикою-Стефанчук, О.П. Орлюк, Н.Ю.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>